

Uuwo

Ruinka rikkaaksi tullaan.

Kirjoittanut

G. A. Heinonen.

Köyhyys on paha, waan rikkaus on suotuista kaikille. Eästä, niin tulet rikkaaksi. Ole ahlerä ja tee työtä uskolliisesti, pyyhä Sumalaa siunaamaan toimitukses, niin Hän auttaa sinua jangen ihmeellisesti.

Porissa,

Th. Tigerstedt'in kirjapainossa, 1879.

Kirjoittajan kustannuksella.

Kenno kuinka rikkaaksi tullaan.

Säästäin on moni köyhä mies pääsnyt mahtavaan rikkauteen. Säästäväisyys on se keino, jolla työmies taitaa tulla rikkaaksi, ja nousee köyhyydestä varallisuuteen; toista keinoa ei ole eikä löydy siihen. Tuhlari ei pääse rikkaaksi, eikä tuhlaria siunaa Jumalakaan, vaan hänen täytyy olla köyhyydessä. Ahkeruus, wireys, tarkkuus ja säästäväisyys on se tie, joka saattaa rikkauteen, Jumalan siunauksen avulla. Sillä ilman Hänen siunaustansa emme taida mitään ansaita eli koota, vaan kaikki hyvä anto ja täydellinen lahja annetaan ylhäältä valkeuden Isältä. Mutta se, joka tuhlaa Jumalan antamat armolahjat turhuuteen, ylöllisessä nautinnossa, koreudessa ja prameudessa, hänellä ei ole Jumalan siunausta.

Koska moni työmies tuhlaa väkewlin juomiin monia kymmeniä marffoja, niin koetan näyttää, ehkä heikostikin, että se häviö on suuri, jonka kohtuuden nautinto tuottaa vuosien kuluessa, ja säästöön pannen on se hyvä apu huonoina aikoina tahi vanhuudessa. Seuraava lasku osoittaa kuinka säästäminen taitaa saattaa rikkauteen, ja tuhlaaminen köyhyyteen. Jos panet joka päivä säästöön 5 penniä, niin se tekee 1 vuodessa 18 m. 25 p., 2 w. 36 m. 50 p., 4 w. 73 m., 8 w. 146 m., 10 w. 182 m. 50 p., 20 w. 365 m., 40 w. 730 m. Kun panee säästöön joka päivä 10 penniä, niin tekee se 1 vuodessa 36 m. 50 p., 4 w. 146 m., 10 w. 365 m., 20 w. 730 m., 40 w. 1,460 m. Kun panee säästöön 20 p. päivässä, niin se tekee 1 w. 73 m., 4 w. 292 m., 10 w. 730 m., 30 w. 2,190 m. Jos säästää joka päivä 25 p., niin se tekee 1 w. 91 m. 25 p., 2 w. 182 m. 50 p., 4 w. 365 m., 10 w. 912 m.

50 p., 15 w. 1,368 m. 75 p., 25 w. 2,281 m. 25 p. Jos säästää 30 p. päivässä, niin säästyy 1 vuonna 109 m. 50 p., 2 w. 219 m., 3 w. 328 m. 50 p., 5 w. 547 m. 50 p., 8 w. 876 m., 10 w. 1,095 m., 15 w. 1,642 m. 50 p. ja 20 w. 2,190 m. Säästämisen edistämistä ja huo-
 jentamista warten on perustettu useamman laisia säästölai-
 toksia, niinkuin esim. henkivakuutuslaitoksia, elinorko-laitok-
 sia ja säästöpankkeja. Hengen wakuutus tapahtuu sillä ta-
 walla, että joku henkilö, joka tahtoo omaisillensa kuolemansa
 jälkeen hankkia niitten toimeen-tuloksi riittävän pääoman,
 suostuu henkivakuutuslaitoksen kanssa maksamaan sille wuo-
 sittain jonkun määrätyn vuosimaksjon, jota vastaan wakuu-
 tuslaitos maksaa henkensä wakuuttajan perillisille hänen kuol-
 tuansa, tapahtuoon se milloin hywänsä, waikka jo ensimmäi-
 sen vuosimaksjon suoritettua, suostumuslessa määrätyn pääo-
 man. Koronwalmistus- eli Elinorko-laitos ottaa vastaan
 tallettaaksensa pienempiäkin rahapanoksia useamman kerran
 wuodessa. Näitä säästöjä ei makseta takaisin sifään pani-
 jalle koska hywänsä, waan pidetään ne laitoksessa kaswa-
 masna korkoa, joka kunkin wuoden päästä lisätään pääomaan,
 ja näin tawoin sekä panoksien kautta lisääntynyt pääoma
 kasvaa aina korkoa ja koron korkoa. Siten syntyneestä
 pääomastansa saa sifäänpanija, jos suostumus niin on teh-
 ty, wanhuuden päiwänänsä, tawallisesti täytettyänsä 55 w.,
 nauttia wuotuisia elinorkoa 8 eli korkeintaan 10 sadalta,
 waan itse pääoma jää laitoksen hywäksi. Säästöpankkiin
 niinnyös sopii milloin hywänsä wiedä talteen pienetkin
 säästämät rahansa, joista maksetaan korkoa ja jotka saa
 ottaa takaisin joko osaksi tohi kokonaan, kohta tahi määrä-
 tyn ylössanomisen ajan kuluttua, aina eri paikkakuntain
 säästöpankkien sääntöjen määräysten mukaan. Näitä sääs-
 tölaitoksia löytyy useammisna kaupungeisna ja pitäjisna maa-
 tamme, joten ken waan tahtoo, niissä saa wälttämättömistä
 tarpeista liikenewät rahansa säästetyiksi. Suurimpana huo-
 limattomuutena on todellakin pidettävä se, ett'eiwät ne, eten-
 kin thöntekijät, itselliset, palkolliset ja muut tilattomat sekä
 kaupungisna että maalla, joilla siihen on tilaisuutta, wuo-
 ruutensa aikana loeta turwata wanhuutensa khykenemättömyhy-
 den päiwä säästämällä sen, ehkä wäähänkin, mikä jokapäi-

wäijistä tarpeellisista menoista jää yli, waan että tuhlatu-
 anja turhiin kaffi, mitä owat ansainneetkin, joutuwat yh-
 teiskunnan ja waiwaihoidon holhottawiksi, josta saatawa
 apu useasti kumminkin ei ole sen wertaista, minkä omilla
 neuwoillaan pienillä uhrauksilla olisi woinut hankkia itsel-
 leen. Tahdomme vielä tuoda esiin muutamia esimerkkejä
 näytteeksi, mitä säästäväisyyden keinolla saadaan aikaan,
 sekä mitä tuhlaamisella menetetään. Kuinka rahat enentywät
 kaswamalla korkoa koron päälle, nähdään seuraawista esi-
 merkeistä: Jos joku rahajumma, esim. 25 markkaa, on pantu
 elinorkolaitokseen, niin se 5 vuoden päästä, lukein 5 sadalta,
 on kaswanut 31 m:ksi 91 p:ksi, 10 w. päästä 40 m. 72 p., 20
 w. päästä 66 m. 33 p., 50 w. päästä 286 m. 68 p.; jos samas-
 ta summasta, 25 m:sta, olisi luettu 6 sadalta korkoa koron
 päälle, niin olisi se 50 w. päästä kaswanut 460 m:ksi 51
 p:ksi. Jos taas mainitun 25 m:n lisäksi joka vuoden päästä
 pantaisiin toinen summa, esim. 5 m:kaa, niin olisi 5 w:en
 kuluttua säästöissä 59 m. 54 p., 10 w. kuluttua 103 m.
 61 p., 20 w. kuluttua 231 m. 66 p., 50 w. kuluttua 1,333
 m. 38 p., josta saisi korkoa 6 sadalta vuosittain tasan 80
 markkaa; samalla tavalla lisäten, mutta korko luettu 6 sa-
 dalta, karttuisi esim. 30 w. perästä 617 m. 94 p. ja
 50 w. perästä 2202 m. 55 p. Jos joku 15:sta wuodes-
 taan alkaen panisi talteen 10 p. päivässä ja sitten joka
 kuukausi weisi säästöpankkiin 3 m:kaa, tehden sitä tekoa 10
 vuotta, sekä sen jälkeen, warainsa parattua, joka kuukausi 5
 m:kaa 20:nä wuotena, niin olisi hänelle 45 wuotiaana sääs-
 tynyt 1,560 m:n pääoma, jonka lisäksi tulisi siitä kaswanut
 korko, joka luettuna waikka waan 4 sadalta, tekisi 554 m.
 60 p., eli yhteensä 2,114 m. 60 p., joka antaisi wuotuista
 korkoa 6 sadalta 126 m. 88 p.; jos vieläkin 10 vuotta
 jaksaisi säästää joka kuukausi 5 m., niin säästäjällä 55 wuo-
 tiaana olisi 2,160 m:kan pääoma, johon tulisi saman las-
 kun mukaan korkoa 1,155 m. 60 p., mitkä summat yhteensä
 eli 3,315 m. antaisiwat korkoa 6 sadalta 198 m. 94 p.
 Jos olisi saanut lukea korkoa 5 sadalta koko 40 w. ajalla,
 niin samat säästöt ja korot tekisiwät 3,604 m. 50 p.

Suomari, joka päivässä tuhlaa wäkewiin juomiin 50
 penniä, hukkaa 1 wiikkona 3 m. 50 p. ja 1 vuonna 182

m:kaa, 2 w. 364 m., 4 w. 728 m., 5 w. 910 m., 6 w. 1092 m., 10 w. 1,820 m., 15 w. 2,730 m., 20 w. 3,640 m., 25 vuonna 4,550 markkaa; tämä summa antaa korkoa laskeutu 5 sadalta vuodesja, 227 m. 50 penniä. Kun 10 vuoden vanhasta alkaa tupakoimaan ja tuhlaa siinä 25 penniä wiikossa, niin kuluu siinä rahaa 13 markkaa 1 vuonna, 5 vuonna 65 m., 10 w. 130 m., 20 w. 260 m., 30 w. 390 m., 40 w. 520 m., 50 w. 650 markkaa. Tämä 650 m. olisi säästöön pantuna hyvä apu wanhan päivän warakki, joka on hukattu 10—60 ikävuotten välillä. Mutta jos on sillä ajalla wäkewiin juomiin hukattu 1 markka wiikossa ja tupakkii 25 penniä wiikossa, niin on 10 vuoden vanhasta 60 vuoden wanhaan tuhlatu 3,250 markkaa. Waan jos on wäkewiin juomiin mennyt 2 markkaa ja tupakkii 50 penniä wiikossa, niin on se rahajumma, joka wähiittäin on menetetty 50 vuoden ajalla, yhteensä 6,500 markkaa, joka 6 sadalta korkoa antaa vuodesja 390 m. Mutta kun olen warma että on juomareita, jotka tuhlaawat 1 markan yhtenä päivänä, jonka olen hawainnut, niin tahdon näyttää, että se on edeltäpäin arwaamaton summa rahaa muutamana wuosi-kymmenenä. Kun menee 1 markka päivässä, niin menee 365 m. 1 vuonna, 2 w. 730 m., 3 w. 1,095 m., 5 w. 1,825 m., 8 w. 2,920 m., 10 w. 3,650 m., 15 w. 5,475 m., 20 w. 7,300 m., 30 w. 10,950 m., 40 w. 14,600 m., 50 vuonna 18,250 markkaa; korko tästä on 5 sadalta vuodesja 912 markkaa 50 p.

Moni juomari tuhlaa arwaamattomat summat wäkewiin juomiin miehuutensa aikana, jota olen tässä koettanut yksinkertaisesti näyttää. Rakas nuori lukiani, jos sinä olet nuorukainen tai neitto, ota waaria tästä minun yksinkertaisesta neuwostani, ja rupee säästämään, hylkää turhuus ja kaikki turhamielinen rahan tuhlaus, ala panemaan säästöön 5 eli 10 penniä joka päivä, niin saat kauniin summan koon 20 vuoden aikana. 5 p. päivässä pantuna antaa sinulle 365 markkaa, 10 p. päivässä kostuttaa sillä ajalla 730 markkaa, 20 penniä antaa säästettynä joka päivä 10 vuodesja 730 markkaa, 20 vuodesja 1,460 markkaa paitfi korvoja. Kun panee 1 markan wiikossa säästöpankkiin, niin jäästhy 1 vuonna 52 markkaa, 2 w. 104 m., 4 w. 208

m., 6 w. 312 m., 8 w. 416 m., 10 w. 520 m., 15 w. 780 m., 20 w. 1,040 markkaa; siltä ajalta tekee se korkoa, laskettu 5 sadalta, noin 520 m. ja siis yhteensä panoksien kanssa 1,560 markan waiheilla, josta tulee vuosittain korkoa 93 m. 60 p.

Säästäväisyys on monen awittanut rikkaaksi. Kun filmäilee monia elämäkertoja, niin hawaitsee että moni köyhä ja waratoin mies on sen kautta tullut rikkaaksi ja waralliseksi, että on monia vuosia tehnyt ahkerasti työtä ja pannut ansaitsemastansa säästöön; sitä vastaan on yhden vuoden tuhlaaminen saattanut monen kaisen elinaikinsa kurjuuden uhriksi, waikka owat olleet hywässä warallisuudessa. Moni, joka nyhyään on rikas eli warallinen, oli muutamia kymmeniä vuosia takaperin köyhä ja waratoin, waan säästäin on hän pääsnyt hywään toimeentuloon. „Terween ihmisen ei suinkaan tarwitse alinomaa köyhänä olla; hänen ei suinkaan tarwitse walittaa sattumaa kurjuutensa syiksi. Köyhyyteen on hän itse täysin syyppää; syy on hänen omassa taitamattomuudessaan, huolimattomuudessaan ja kewiämielisyhydessään.“ Köyhyyteen on monenki suurin syy wälewäin nautinto ja muuten turhuuden perään pyrkiminen, sekä waatteen muotissa että muussa senlaisessa tarpeettomassa korskassa, joka on kunkin säätyhyin sopimainta. Panen tähän pienen tositapauksen eräästä köyhästä orpopojasta, joka ei nauttinut wälewäiä juomia, ja sen kautta tuli mahtawan rikkaaksi. Munan orpopoika pantiin oppiin käsityö-ammattissa. Siinä työhuoneessa, jossa hän oli oppissa, oli kifelilleillä ja toisilla oppipojilla tapana kerätä rahoja ja niillä lähettää wiinaa noutamaan. Pikku orpopojan täytyi käydä heille sitä tuomassa. He pakottiwat häntä myös nauttimaan wiinaa, waan hän ei suostunut heidän tuumaansa, wakuuttain ettei se hyödytä häntä waan on wahingoksi. He pilkkasiwat häntä ja sanoiwat että hän on pelkuri mieheksi. Wäkiwaltaisesti he usiasti koettiwat saada häntä taipumaan wälewäin nautintoon ja irwistellen osottiwat hänelle kaikkea ilkiwaltaisuutta ja koiruutta, waan hän oli wakaa päätöksessään, ja ei nautinnut mitään wälewäiä juomia. Hän meni usein erillensä murhettien kohtaloansa ja wuodatti salaa katteria surun khyneleitä toisten juopunees-

na ollessa wälewäin nautinnosta. Wuosia kului ja orpo-
poika warttui mieheksi. Hän pääsi mestariksi ja nousi niin
hywään warallisuuteen säästävän ja raittiin elämänsä ta-
fia, että piti työhuoneissaan noin sata miestä työssä, jotka
kaiikki olivat raittiita ja kunnollisia työssään niin kuin hän
itsekin. Hänen waransa karttuivat niin, että hän omisti
yhden miljonan 400 tuhannen markan suuruisen omaisuu-
den. Hän oli hywäntahtoinen ja teki hywää kaikille, hy-
wäin töittensä kautta saatti hän monta ihmistä köyhyydes-
tä hywään warallisuuteen. Hän kuoli siunattuna kaikilta,
ja hänen muistonsa on pysyvä siunauksessa. Hänen oppi-
kumppaninsa, joilla oli ollut tapana nauraa häntä ja jotka
waatiesansa olivat tehneet hänelle ilkivaltaisuutta, kuin ei-
wät saaneet häntä wälewäin nautintoon, muuttuivat kur-
jiksi ja hylätyiksi juoppo-raukoiksi. Jokainen heistä joutui
onnettomalle juomarin retkelle surkian kurjuuden ja puutok-
sen alaisena turmelluksen tielle paraassa miehuuden iässään;
he saivat surkean juomarin lopun.

Tämä on surullinen, mutta tosi tapaus. Sinä nuorukai-
nen, joka tätä luet, ota tästä waaria ja wältä wälewäin
juomain nautintoa, niinkuin tämä orpopoikakin, ja seuraa
hänen esimerkkiänsä, ole ahkera, wiriä ja uskollinen työssäsi
sekä myös rehellinen hynnä säästäväinen, niin tulet Suma-
lan siunauksen avulla rikkaaksi ja waralliseksi. Sillä Her-
ran siunaus rikkaaks' tekee, ilman paljoa tyött' ja wäkee,
jos olen wiriä wirassan' ja tarkka toimituksisan'.

Ratsokaamme nyt niitä kahta elämän laatua, joista meidän
pitää walitseman toisen, ne on nimittäin tuhlaus ja säästä-
wäisyys, kohtuus ja ylöllisyys. Jos emme heitä wälewäin nau-
tintoa ja muuta tuhlausta, emmekä ala säästäwäisiksi, niin py-
symme köyhinä. Sitäwastoin jos heitetään wälewäin nautinto
ja turhamielinen tuhlaaminen, ja ruwetaan säästäwäiseksi, niin
päästään köyhyydestä rikkauteen, warattomuudesta waralli-
suuteen. Minä mielistyn nyt walitsemaan viimeisen esi-
tyksen, nimittäin sen, etten suostu wälewäin nautintoon enkä
turhaan tuhlaukseen, waan päätän ruweta säästäwäiseksi
sekä ahkeraksi, wireäksi, tarkaksi ja uskolliseksi kaikissa toi-
mituksissani. Sumalan armon ja siunauksen avulla alan
ja päätän toimittaa kutsunukseni welwollisuuksia rehellisesti

ja pitää huolta niiden täyttämisestä Jumalan tahdon mukaan. Joka ei tahdo hyljätä wäkewäin juomain nautintoa, niin siitä on seurauksena, että muuttuu juomariksi, ja wanhuudessa on menettänyt terweytensä; siinä wiheliäisessä tilassa joutuu hän waiwaihoidon elätettäväksi ja kuolee kuruunteen. Suomarin lapset tulewat pahan esimerkin kautta saatuiksi onnettomalle turmion tielle, ne owat hajallansa ympäri maata, huokaawat walittain wanheppainja päälle, että ne owat heidän tehnosti ja huolimattomasti kaswattaneet ilman kirituksetta ja Herran nuhdetta, joten owat joutuneet juopoiksi. Suomarin loppu on kauhia kuollessa, jollei hän ole tehnyt wilpidintä parannuksen liittoa Jumalan kanssa, eikä ole paennut wahwalla uskolla Kristuksen ansion turwiin totisella katumuksella, sillä Jumalan sanassa sanotaan, ettei juomarin pidä perimän taiwaan waltakuntaa, waan kadotus on hänen osansa.

Tästä waaria ota sinä surutoin syntinen, sekä wanha että nuori, wältä sielus wahinkoa, rankka, se on ijäinen. Joka usko*o* itsens' Jumalall', ei rakenn' hiedall' juoksewall'.